

Kalbelsesmaaden, da deler jeg ganske den Ansæelse, som blev udtalt af det ærede Medlem fra Ribe (Nielsen). Naar jeg skulde ønske Noget i denne Retning, da skulde det være, at Forholdet blev aldeles vendt om, saa at det ikke blev som nu Sogneraadet eller Kommuneraadet, der indstillede, men at det blev Skoledirektionen, der indstillede 3, og Sogneraadet, der kaldede. Jeg paastjønner, at Ministeren ogsaa i den Henseende har gjort et Skridt fremad, som ganske vist gaar i den Retning, jeg ønsker. Jeg finder det aldeles rigtigt, at der ikke gives unge Lærere Ansættelse, førend de have staaet 3 Aar i Kommunens Tjeneste og ere 23 Aar gamle, ligesom jeg ogsaa finder det rigtigt, at Embederne inddeles i Klasser, og at de ældre Lærere have fortrinlig Afgang til første Klasse's Embeder, for saa vidt de have virket i Skolens Tjeneste i en længere Aarrække. Det er ganske vist nu for Tiden Tilfældet, at der er mangfoldige andre Hensyn, som gjøre sig gjældende ved Skolelærerembedernes Besættelse end netop de Hensyn, som burde gjøre sig gjældende. Det er vel muligt, at det, som her er foreslaaet, vil kunne gjøre nogen Forandring i den Henseende, men jeg tror dog ikke, at det kan gjøre det saa fuldstændig, som jeg maatte ønske det, og jeg vilde derfor langt foretrække det, som jeg tidligere har omtalt, nemlig, at Forholdet blev aldeles vendt om. Jeg skal slutte disse Bemærkninger med at anbefale det ærede Thing og det Udvalg, som ganske vist vil blive nedsat for at drøfte denne Sag, at lægge sig det, som jeg har tilladt mig at udtale angaaende Helbudsundersøgningen, særlig paa Hjerte.

Schlegel: Den høitærede Ministers Foredrag indeholdt ganske vist en stærk Opfordring for mig i flere Retninger til at tage Ordet. Jeg tror, at han i ikke saa Ting har misforstaaet mig, og at han i adskillige Ting har Uret i sine Sætninger; men paa Grund af den langt fremrykkede Tid ønsker jeg ikke nu at udtale mig.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Da man har ønsket at blive færdig med denne Forhandling idag, skal jeg følge den sidste ærede Lærs Exempel og være saa kort, som jeg efter Omstændighederne kan, idet jeg knytter nogle Bemærkninger, navnlig til det Foredrag, vi have hørt af det 1ste ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Krieger). Det ærede Medlem udtalte, at han beklagede, at der ikke var føiet Motiver til Lovforslaget. Ja, det beklager jeg ogsaa. Det har imidlertid ikke været mig muligt at faae udarbejdet Motiver, naar jeg skulde kunne forelægge Lovforslaget strax efter Rigsdagens Sammentræden, og jeg valgte da den Udvei, som ogsaa har været fulgt for mig, nemlig at holde et Foredrag ved Forelæggelsen, der kunde træde i Stedet for Motiver. Men jeg maa dog ved

Siden deraf tilstaa, at Motiver i det Omfang, som det ærede Medlem synes at have tænkt sig, var det ingenfinde faldet mig ind at give. De statistiske Oplysninger, som det ærede Medlem ønskede fremsætte, og som naturligvis kunde tjene til Oplysning i mange Retninger, vilde det være mig umuligt at skaffe tilveie. Det ærede Medlem hentydede til de sidste Oplysninger af den Natur, Skolevæsenet vedrørende, som vi have i et Hefte, der er udgivet af det statistiske Bureau i 1867. Man faar imidlertid at vente med den Slags Oplysninger, indtil det statistiske Bureau faar Tid til at udarbejde en ny Udgave af sit Arbejde fra 1867. Jeg tror, at det vilde være for omfangsrigt til, at det med Føie kunde kræves optaget i Motiverne til et Lovforslag som det her foreliggende. I hvert Fald er det jo da sikkert, at der i Lovforslaget fra 1872 ikke fandtes noget Spor af den Slags Oplysninger. Det ærede Medlem fandt det tvivlsomt, om Lovforslaget skulde vedrøre Kjøbenhavn, men det lykkes det ærede Medlem meget heldigt paa dette Punkt som paa flere andre Punkter, hvor det ærede Medlem havde Tvivl, at finde det Rette, nemlig dette, at Lovforslaget ikke vedrører Kjøbenhavn. Det kan maasse være rigtigt, hvis man vil, udtrykkeligt at tilføie dette i Lovforslagets Titel. Jeg tror for Resten ikke, det kan misforstaaes, at Hensigten er for Borger- og Almue-skolevæsenet at give en Lov, der gjælder for Kjøbstæderne og paa Landet, og at under Kjøbstæderne Kjøbenhavn ikke er indbefattet. Jeg mener altsaa, at det er utvivlsomt, hvad Hensigten med Lovforslaget er med Hensyn til Kjøbenhavn; om det er fornødent at tilføie dette i Titelen, skal jeg naturligvis ganske henstille; men det Spørgsmaal, om Overstoleinspektøren, hvis vi faae en saadan, skal have Noget med Kjøbenhavn at gjøre, tror jeg ikke henger sammen dermed; det er et Spørgsmaal, som er ganske uafhængigt af, hvorvidt denne Lov forøvrigt kommer til at gjælde for Kjøbstæderne og Landet alene eller for Kjøbenhavn tillige; thi da Overstoleinspektøren skal forestaa en Afdeling af Ministeriet, og Kjøbenhavns Skolevæsen hører under Ministeriet, kan det ikke være tvivlsomt, at Overstoleinspektørens Stilling vil blive den, at Kjøbenhavns Skolevæsen er ham underlagt lige saa sikkert, som det nu er Ministeriet underlagt. — Det ærede Medlem spurgte om Gjennemførelsen af Lønningsbestemmelsen, navnlig i Lov af 29de Juli 1814 for Landet; for at jeg skal betegne det bestemte, antager jeg, det er §. 55, det ærede Medlem har tænkt paa, hvor den almindelige Lønning for Skolelærerne fastsattes, med den tilføiede Bestemmelse, at Rancelliet kan bestemme Lønningen noget højere eller noget lavere, hvoraf Følgen er bleven, at den almindelige Regel for Lønninger til Lærere paa Landet ikke er bleven gennemført i et meget stort Antal af Tilfælde. Jeg har tidligere om-